Innst. S. nr. 118

(1999-2000)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen, Inge Lønning og Petter Løvik om å stimulere rekrutteringen av lektorer til den videregående skole gjennom forbedringer i studiefinansieringen for pedagogisk tilleggsutdannelse

Dokument nr. 8:8 (1999-2000)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om tiltak for å stimulere rekrutteringen av lektorer til den videregående skole gjennom målrettede forbedringer i studiefinansieringen for pedagogisk tilleggsutdannelse."

Forslagsstillerne viser til at det blir stadig vanskeligere å rekruttere ferdig utdannede kandidater med hovedfag - som har 6-års studier og ofte tilsvarende gjeldsbyrde - til lærerstillinger i videregående skole, særlig innenfor realfag. Det er grunn til å tro at kravet om ett års pedagogisk tilleggsutdanning virker negativt på rekrutteringen. Det bør derfor vurderes spesielle forbedringer i studiefinansieringen f.eks. gjennom økte stipendier, evt. fullstipendiering, i tilleggsåret eller gjennom en ordning med ekstra avskrivning av studiegjelden utover ordinær hovedfagsavskrivning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til Innst. S. nr. 120 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 12 (1999-2000) om lærerrekruttering. Innstillingen drøfter ulike rekrutteringstiltak for å få flere til å velge læreryrket.

Flertallet vil understreke det faglige nivå lærere med hovedfag representerer. Det er viktig å sikre at disse ser skolen som en attraktiv arbeidsplass.

Flertallet viser til at det i innstillingen er lagt vekt på generelle tiltak rettet mot alle grupper lærere. Flertallet har ikke vurdert enkeltgrupper med sikte på spesielle tiltak. Flertallet mener selektive tiltak må underordnes generelle forbedringer. Flertallet mener dessuten at spesielle studiefinansieringsordninger kan virke urimelige i forhold til andre grupper med tilsvarende lang universitetsutdanning.

Flertallet vil dessuten peke på det uheldige i at forslaget bruker betegnelsen pedagogisk tilleggsutdanning. Praktisk-pedagogisk utdanning er en del av grunnutdanningen for å bli godkjent som lektor i skolen. Kandidater som har fullført fagutdanning med hovedfag, får først godkjent dette som lærerutdanning når den praktisk-pedagogiske utdanningen er fullført.

Flertallet viser til de ulike partiers forslag i Innst. S. nr. 120 (1999-2000).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Aamot-utvalget nettopp har lagt frem sin innstilling om studiefinansiering og legger til grunn at Regjeringen vil fremme en egen sak om forbedring av studiefinansieringen til Stortinget. Disse medlemmer mener det på et generelt grunnlag er behov for å vurdere vilkårene for tilbakebetaling. Spesielt gjelder dette for de som har lang utdanning og lav/midlere inntekt.

Komiteens medlemmer fra Høyre henviser til den situasjonsbeskrivelse og begrunnelse som er gitt i forslaget. Det er et faktum at det blir stadig vanskeligere å rekruttere ferdig utdannede kandidater med hovedfag til undervisningsstillinger i videregående skole. Situasjonen er vanskelig innenfor de fleste fag, men må karakteriseres som prekær når det gjelder realfagene. Disse medlemmer mener at denne situasjonen er så alvorlig at det er nødvendig å vurdere ekstraordinære tiltak for å stimulere rekrutteringen av

lektorer. Høyre har i forslaget påpekt målrettede forbedringer i studiefinansieringen som et mulig tiltak. I statsrådens svar til komiteen, av 23. februar 2000, fremgår det at departementet heller ikke utelukker at det er behov for slike tiltak. Disse medlemmer mener at rekrutteringsproblemene viser at dagens system ikke virker godt nok, og er derfor villige til å ta i bruk selektive virkemidler, hvis det er nødvendig for å skaffe flere lektorer. Disse medlemmer henviser for øvrig til sine merknader i Innst. S. nr. 120 (1999-2000) om lærerrekruttering, og tar opp følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om tiltak for å stimulere rekrutteringen av lektorer til den videregående skole gjennom målrettede forbedringer i studiefinansieringen for den praktisk-pedagogiske utdanningen."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 12 (1999-2000), der det foreslås å innføre en ordning med inntektsavhengig tilbakebetaling.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Høyre:

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om tiltak for å stimulere rekrutteringen av lektorer til den videregående skole gjennom målrettede forbedringer i studiefinansieringen for den praktisk-pedagogiske utdanningen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:8 (1999-2000) - forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen, Inge Lønning og Petter Løvik om å stimulere rekrutteringen av lektorer til den videregående skole gjennom forbedringer i studiefinansieringen for pedagogisk tilleggsutdannelse - vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 24. februar 2000

Arne Lyngstad	**Rolf Reikvam**	**Rune E. Kristiansen**
fung. leder	ordfører	sekretær